

Опис За картиною Т. Г. Шевченка «Почаївська лавра з півдня»

Живописна спадщина великого сина України Тараса Григоровича Шевченка вражає своєю майстерністю. Серед творів видатного художника безліч ілюстрацій до його поетичних творів, пейзажів, портретів. Робота в археографічній комісії дозволила Тарасу Григоровичу відвідати різні куточки України і донести до нас живописні спогади про красу рідного краю. Мені ніколи не доводилося бути в Почаєві, але познайомившись із живописним твором видатного майстра пензля, я була вражена його красою.

Мабуть, дуже сильне враження справила на художника Почаївська лавра, коли він так майстерно передав її величну архітектуру. Твір виконано в техніці акварелі, яка дала змогу авторові передати найменші відтінки не тільки пейзажу, але й власного настрою.

Біла струнка споруда, розташована в лівому верхньому боці картини відразу привертає нашу увагу своєю величчю і легкістю водночас. На фоні глибокого неба лавра вражає нас правильністю архітектури і точністю форм. Вона чимось нагадує казковий повітряний замок, а величезна біла хмара у правому куті картини підсилює це враження. Художник писав картину знизу, з долини, тому споруда лаври так добре простежується і здається такою чаруючою.

А вдивляючись у твір пильніше, можна побачити і великий мурований паркан, і невеликі, схожі на бійниці, віконечка валу. І тоді лавра ніби втрачає свою легкість, стає міцнішою і приземкуватою, схожою на фортецю. На території лаври, крім головного храму, розташовано ще декілька приміщень, які складають єдиний

архітектурний ансамбль, оскільки мають схожі ознаки (бані над будинками і стрункі шпилі з хрестами). І лише один двоповерховий будинок, розташований трохи правіше по центру, більше походить на палац. Можливо, що він служить житлом якійсь визначній особі, можливо архієрею. Усі будинки архітектурного ансамблю Почаївської лаври спираються на високі колони і мають безліч вікон. Основною в ансамблі є споруда собору, над яким височіють три бані з хрестами, під якими, напевно, містяться дзвони. Легкі ковані поручні, мабуть, призначені для сходів, адже лавра знаходиться на пагорбі.

І вся ця краса потопає в зелені дерев, які ледь-ледь погойдуються вітром. У тіні дерев розташувалися невеликі, мабуть, одноповерхові споруди, які можуть теж належати лаврі.

Можливо, акварель Т. Г. Шевченка мала б піднесений настрій, якби не убогий будиночок на передньому плані і самотня чоловіча постать із костуром. Цей будинок знаходиться за парканом церковної споруди, за ним ще один, більше схожий на клуню, бо не має навіть димаря, і невеличкий хлівець під усохлим деревом. Дах на будинку підпертий дерев'яними стовпами, які так контрастують із білими колонами храмових споруд. Маленькі віконечка будинку дивляться на вулицю, вони трохи скошені і чимось схожі на дірки в стінах. Похилений тин і перекошене вориння свідчать про малий достаток господаря, який, мабуть, попростував до церкви.

Майстерність Шевченка - художника найбільшою мірою виявилась у цілісності і художній довершеності твору. Перед нами не просто твір великого майстра пензля, а й громадянина, який правдиво відтворив життя і побут жителів Почаєва.